

Kulturális körkép Csepelről

Csepelnek több mint 67 000 lakosa van, öt nyilvános könyvtára, három mozija, több művelődési intézménye. A városrész művelődési helyzete, a lakosság műveltsége egyenletesen fejlődik, kulturális ellátottsága, a kulturális intézmények száma azonban még nem kielégítő. 1963 végén csaknem 18 000 rádió, több mint 6000 tv-készülék volt a kerületben. Több üzemben működik általános iskola, vagy kihelyezett általános iskolai osztály. A Csepeli Vas- és Fémművek területén az elmúlt évadban kezdte meg munkáját a gépipari technikum üzemi tagozata és már évek óta folyik az oktatás a Műszaki Egyetem kihelyezett tagozatán is. Ugyanakkor csökkentett kapacitással működik a kerület legnagyobb művelődési intézménye, a Munkásotthon. Több könyvtár gondokkal küzd, s nincs kiállító helyiség a kerületben.

Ezekről a gondokról, Csepel kulturális helyzetéről, a művelődési feladatokról tárgyalt az elmúlt héten a kerületi tanács ülése.

Alapműveltség és munkásakadémia

— A munkásakadémia nagy népszerűsége tett szert, az ismeretterjesztés legfőbb formája Csepelen. Az elmúlt évadban 82 akadémiai tagozaton 5400-an tanultak — mondja Nagy Zoltán, a XXI. kerületi tanács népművelési csoportvezetője. — Legjobban a Csepeli Vas- és Fémművek szervezték meg a munkásakadémiákat. A többi között kísérleti évfolyamokat indítottak, amelyek egy-egy általános iskolai tantárgy VII—VIII-ik osztályos anyagából merítették a témát. Ezzel a módszerrel — különösen az idősebb munkások körében — a nyolc általános elvégzésének hiányát pótolják. Jövőre a Vasas Szakszervezet üzemi kulturális osztálya az Országos Pedagógiai Intézettel egyetértésben kiszélesíti a munkásakadémiák tematikáját, s az alapműveltséget biztosító VII—VIII. osztályos anyagot az ismeretterjesztő előadássorozatokba iktatja be.

Az ötlet figyelmet érdemel. Elsősorban az idősebb emberek számára hasznos ez a megoldás, mert számos hallgatónak nincs meg az általános iskolai végzettsége. Az idősebbek már nehezebben tanulnak, s talán húzódoznak is a rendszeres iskolabajárástól, vizsgázástól. A csepeli kísérlet másutt, városon és falun egyaránt érdekes lehetőségeket tárhat fel.

Sokan látogatják a könyvtárakat. Az elmúlt két évben a Szabó Ervin Könyvtár két új fiókot nyitott a kerületben, mindkettőt a Csillagtelepen. A Rakéta utcai gyermekkönyvtárban néhány héttel a megnyitás után magam is jártam. Otthonos, izléses, kedves. A könyvtár azóta is nagy népszerűségnek örvend az ifjú olvasók körében. Vonzó környezetben helyezték el a »felnőtt« könyvtárat is az új csillagtelepi művelődési klub épületében.

A két régebbi csepeli Szabó Ervin Könyvtár-fiók azonban súlyos gondokkal küzd. A Bagi Ilona Művelődési Otthonban egyetlen szoba áll a könyvtár rendelkezésére. Itt a raktár, itt dolgozzák fel a beérkezett könyveket, itt folyik a kölcsönzés. A Karácsony Sándor utcai könyvtárban — a tanács megállapítása szerint — hasonló a helyzet, több könyvet már nem lehet elhelyezni a szűk helyiségben. A Csepel Művek központi könyvtára, amely a terület lakóinak is kölcsönöz könyveket, ugyancsak kinötte már helyiségeit.

Képcsarnok és Munkásotthon

— A műkedvelő tevékenység különböző ágai között a muzsikálás a legnépszerűbb, elsősorban a munkásotthonban virágzik a zenei élet — hangsúlyozza Nagy Zoltán. — A műkedvelő csoportok országos nevet vívtak ki maguknak. Különösen a három ének- és az ifjúsági zenekar.

Budapestre vonatkozó újságcikkek		Szerző:	V. A.
		Cím:	Kulturális körkép Csepelről
Forrás:	Magyar Nemzet	Idő:	1964. júl. 12.
(Hely)	(Idő)	(Köt. v. filz.)	(Oldal)
Tárgy	Oszályozás	Hely	301.8
Idő	"1964"	Személy	
Helyszám			

Néhány évi visszaesés után megint jól dolgozik a *Papírgyár kórusa* is. A *csepeli néptáncszoprot* külföldön is többször szerepelt.

— Jól működik *Csepelen az ifjú zenebarátok klubja*. Az »idősebb« fiatalok körében népszerű a dzsessz, a tánczene is. *Harmincnégy művészeti együttest* tart számon a tanács, ebből 15 a munkásotthonhoz tartozik.

Tartozik, de nem tartózkodik ott rendszeresen. A Munkásotthonot ugyanis átépítik, s az átépítés, sajnos, elég lassan halad. 1962 végén zárták be az épület színháztermét. Tatarozás közben úgy döntöttek: nemcsak a színháztermet újítják fel, korszerűsítik magát a művelődési házat is, amely már nem felel meg a követelményeknek. Lebontják a földszintes régi épületszárnyat, helyére háromemeletes, korszerű otthont emelnek. Az építés, a költségvetés, a tervezés éveket vesz igénybe, a lakosság pedig nehezen várja, hogy elkészüljön az új Munkásotthon. A tanácstagok beszámolókon is sürgették az építkezést.

Az elmúlt év elején avatták fel a kerület legújabb művelődési intézményét, a *csillagtelepi klubot*. Az új helyiségben háromnegyed év alatt 167 rendezvényt tartottak, ezeken 23 000 ember fordult meg. Nemrég új bútorokat vettek a klub részére. Az új lakótelep kulturális központjának szánt intézmény munkáját nehezítette, hogy mind a mai napig nem kapott telefont. Most remélhető, hogy pótolják a hiányt.

A Munkásotthonból néhány művészeti csoportot, szakkört még nem lakoltattak ki, de több csoport »átköltözött« a csepeli Ifjúság Házába. Ők itt ideiglenes otthont kaptak. Rosszabbul jártak a kiállítók hívei. A munkásotthon bezárása óta nincs kiállítóhelyiség Csepelen. Ezt a problémát is elemezte a tanácsülése.

— A megoldás?

— Szeretnénk — mondja a népművelési csoport vezetője —, ha a kerület központjában nyílna kiállítóhelyiség a Képcsarnok kezelésében. Úgy tervezük, hogy körülbelül két-havonta tíz-tíz napig tarthatna nyitva egy-egy képzőművészeti kiállítás. A másik tervben a Képcsarnok üzletet rendezhetne be. A kiállító helyiségben pedig, a fennmaradó időben, különböző tematikájú kiállításokat mutatnánk be a régészettől a műszaki dokumentációig.

— Mikor lesz kész a csepeli kiállító helyiség?

— Remélhetőleg egy-két éven belül.

Remények, tervek

Új áruház építését kezdték el, s részben ettől várják a kulturális intézmények helyiség-gondjainak enyhítését. Akkor ugyanis néhány üzletet kiköltöztetnek, helyet kaphatna a Képcsarnok, s bővíthetik a könyvtárak területét is. Csepel kulturális igényei megnöttek. Jellemző, hogy a Munkásotthonban 1956 előtt mintegy 50 000-en fordultak meg évente, 1956 után ez a szám fokozatosan 300 000-re nőtt.

Három mozi van Csepelen: a bemutató mozi, a *Táncscsot* nemrég újították fel, szélesvásznú, de — értesülésünk szerint — még így sem éri el a bemutató mozi színvonalát. A *Rákóczi* mozi kedvelik a legjobban a csepeliek. Üzemeltetése azonban nemrég életveszélyessé vált. Bezárták. Most tatarozzák a filmszínházat. Jelenleg esténként az udvaron szabadtéri filmelőadásokat tartanak. A harmadik mozi, a *Sziget*, a *Királyerdőben* van. Ez a legkisebb a három filmszínház közül, nem is szélesvásznú és rossz állapotban van. Lehet, hogy végül lebontják ezt a kis mozi.

Nem könnyű tehát a csepeli népművelők helyzete, de az adott körülmények között lehet jól dolgozni. A tanácsülés határozatai elsősorban a népművelési munka színvona-

lának emelését, tartalmi gazdagítását célozzák. A többi között ezért hoznak létre kerületi ismeretterjesztő tanácsot, amely a munkásakadémiaik tevékenységét segíti. A szakszervezeti könyvtárak munkáját a *könyvtári tanács* fogja irányítani. A közönség kényelmét, a közönség-szervezés érdekét szolgálja a rövidesen felállítandó *jegyiroda*. A *zenei szakbizottságot* a műkedvelő művészeti mozgalom, a kerület zenei életének irányítására kéri fel.

Az említett problémákkal — s közülük, akárcsak az eredmények közül, csak néhányat említettünk itt —, az eredmények továbbfejlesztésével egyaránt foglalkozik a program, amelyet a tanácsülés jóváhagyott. A gondok egy részét azonban egyedül a kerület erejével nem lehet megoldani.

Csepel nemcsak a főváros egyik kerülete, hanem a munkásotthont, a munkáshatalom jelképe is. Csepel művelődésének ügye éppen ezért az egész ország ügye.

V. A.